

**ZAKRES WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI DO PIERWSZEGO STOPNIA
WOJEWÓDZKIEGO KONKURSU PRZEDMIOTOWEGO Z JĘZYKA POLSKIEGO
W ROKU SZKOLNYM 2026/2027**

Uczeń:

- 1) Czyta ze zrozumieniem, wyciąga wnioski, określa tematykę oraz problematykę utworu, objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach, wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio.
- 2) Wykorzystuje w interpretacji tekstów doświadczenia własne oraz elementy wiedzy o kulturze.
- 3) Zna lektury m.in. :
 - Clive Staples Lewis, *Opowieści z Narnii. Lew, Czarownica i stara szafa*,
 - Ferenc Molnár, *Chłopcy z Placu Broni*,
 - mity greckie,
 - przypowieści ewangeliczne.
- 4) Rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi; rozpoznaje wyrazy wieloznaczne, rozumie ich znaczenie w tekście oraz świadomie wykorzystuje do tworzenia własnych wypowiedzi.
- 5) Rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz pochodny; rozumie pojęcie podstawy słowotwórczej; w wyrazie pochodnym wskazuje temat słowotwórczy i formant; określa rodzaj formantu, wskazuje funkcje formantów.
- 6) Rozpoznaje w tekście typy wypowiedzeń: zdanie pojedyncze, zdania złożone (podrzędnie i współrzędnie), równoważniki zdań, rozumie ich funkcje i stosuje w praktyce językowej.
- 7) Nazywa części zdania i rozpoznaje ich funkcje składniowe w wypowiedzeniach (podmiot, orzeczenie, dopełnienie, przydawka, okolicznik).
- 8) Rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówek, liczebnik, zaimek, przyimek, spójnik, partykuła, wykrzyknik) i określa ich funkcje w tekście, odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych, określa formy gramatyczne odmiennych części mowy.

- 9) Rozpoznaje wyrazy bliskoznaczne, pokrewne, przeciwstawne, homonimy i homofony.
- 10) Rozpoznaje podstawowe frazeologizmy, potrafi wyjaśnić ich znaczenie.
- 11) Dokonuje analizy i interpretacji utworów lirycznych, wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję.
- 12) Tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych, wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych.
- 13) Poprawnie redaguje krótkie formy wypowiedzi, np. ogłoszenie, zaproszenie, dedykację.
- 14) Poprawnie redaguje dłuższe formy wypowiedzi: opis, opowiadanie, charakterystyka, wypowiedź argumentacyjna.